

AİLE DANIŞMANLIĞI VE BOŞANMA SÜRECİ DANIŞMANLIĞI HİZMETİ

Türkiye’de evlilik olgusu değerini ve önemini halen korumakla birlikte evliliğin sürdürülebilmesine ilişkin değer yargıları, anlayış ve algılamalarda farklılaşma yaşanmaktadır. Günümüzde evlilik sorunlarının çözümünde, aile büyüklerinden yardım alma biçimindeki geleneksel mekanizmalar işlemekle beraber bu ilişkilerin çözülmeye başladığı, Sosyal Hizmet Merkezleri’nden ya da aile sorunlarıyla ilgilenen uzmanlardan destek alma konusundaki kişisel çabaların yetersiz kaldığı görülmektedir.

Boşanmaların bireylere getireceği sorumluluklar ve toplumsal yapıda meydana getireceği hasarların tafafinin güçlüğü göz önüne alındığında, evlilik kurumuna yapılacak yatırımların, sağlıklı aile ve sağlıklı toplum oluşturmadaki rolü, önemi ve gereği ortadadır.

Bu çerçevede;

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen araştırmaların verileri ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ‘nun 2017 verilerine göre; ülkemizde boşanmaların % 39,7’si evliliğin ilk beş yılı içinde gerçekleşmektedir. Bu kritik dönemlerde oluşabilecek sorunlara karşı ailelere danışmanlık ve destek hizmetlerinin verilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Türkiye’de Aile Yapısı Araştırması’nda eşler arasında sorun yaşandığında eşlerin tutumlarını öğrenmek amacıyla evli bireylere, “Eşinizle önemli bir sorun yaşadığınızda öncelikli olarak kimden veya nereden destek almayı düşünürsünüz?” sorusu yöneltilmiştir. Buna göre, Türkiye genelinde ailelerin yüzde 62’sinin böyle bir durumda kimseden yardım almadığı tespit edilmiştir. Bu yardımı aile büyüklerinden alanların oranı ise yüzde 22’dir. Uzman kurum ya da kişilerle görüşüklerini belirtenlerin oranı ise sadece yüzde 2,7’dir.

Aile mahkemeleri uygulamaları konulu araştırmada (Türkiye’de Aile Mahkemesi Uygulaması ve Uygulamanın Değerlendirilmesi) yukarıda da açıklandığı gibi boşanma davası açmak üzere gelen çiftlerin psikolojik danışmanlık desteği almalarının eşler arasındaki sorunların çözümünde etkili olabileceği sonucunu ortaya konmuştur.

Ailelerin danışmanlık hizmeti ile desteklenmeleri çiftlerin kendi başlarına çözemedikleri sorunların çözümünde, boşanma gibi kriz dönemlerinin öncesinde ya da boşanma gerçekleşikten sonra ortaya çıkacak muhtemel sorunların çözümü için danışmanlık, rehberlik, eğitim vb. aile destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

2012 yılında pilot uygulaması başlatılan “Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı Hizmeti”, 2013 yılında ülke geneline yaygınlaştırılmaya başlanmıştır.Bugüne kadar İl Müdürlüklerimiz ve Sosyal Hizmet

Merkezlerimize Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetini almak için toplam **18.034** başvuru yapılmıştır. Boşanma öncesi ve boşanma esnasında başvuru yapan 10.070 çiftten 4.071 (%40,4)' i evlilik birlikteliğine devam etme kararı almıştır. Ayrıca 2018 yılının ilk altı ayında 1.361'i Aile Danışmanlığı ve 2.080'i Bireysel Danışmanlık olmak üzere yapılan 3.441 başvuruya da hizmet sunulmuştur.

Aile danışmanlığı ve boşanma süreci danışmanlığı hizmetini almak için yapılan başvuru sayısı, çiftlerin ilişkilerinde yaşadıkları sorunlar hakkında bir danışmanla görüşmeye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Ayrıca çiftlerin evliliklerinin sağlıklı yürümesi için hizmet almak istemeleri toplumumuzda evlilik ve aile kurumuna verilen önemin, aile kurumuna olan inancın bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Aile danışmanlığı ve boşanma süreci danışmanlığı hizmetimizin yürütülmesinde ülke çapında 528 meslek elemanımıza Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı Eğitimi verilmiştir. Hizmet standardının oluşturulması ve hizmetin kaliteli olarak sunulması amacıyla eğitim verdiğimiz danışmanlar da

- Lisans döneminde de danışmanlık hizmetine ilişkin eğitim alan psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik ve sosyal hizmet bölümü mezunu olma koşulu aranmakta ve
- danışmanlık alanında çalışmaya istekli olan
- Aile ve evlilik kurumuna önem veren danışmanların seçilmesine özen gösterilmeye çalışılmaktadır

Çiftlerin aile içi iletişim, ilişki, vb. konularda yaşadıkları sorunlarla başetmelerine destek olmak, sorun çözme yeteneklerini artırmak ve sorunları nedeni ile boşanma düşüncesinde veya hukuksal süreçte olup ortak karar ile boşanma süreci danışmanlığı almak için ilgili kurumlara başvuru yapmaları veya yönlendirilmeleri sonucunda bu süreci sağlıklı olarak yönetebilmeleri amacıyla verilen danışmanlık hizmetine "Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı" denilmektedir.

Bu hizmet 81 ilde Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerindeki uzman personel aracılığı ile ücretsiz olarak Boşanma Öncesi Danışmanlık Hizmeti, Boşanma Sürecinde Danışmanlık Hizmeti ve Boşanma Sonrası Danışmanlık Hizmeti olmak üzere üç aşamalı olarak verilmektedir.

Aile Danışmanlığı ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmeti almak için başvuru yapan ailelere; aile içi iletişim becerilerini kazandırmak, çatışmaların yapıcı bir şekilde çözülmesi ve aile içi destek, psikiyatrik rahatsızlığı olduğu düşünülen bireylerin sağlık tedavilerinin yaptırılması için sağlık kuruluşlarına yönlendirmek, aile içi iletişim sorunları nedeniyle boşanma noktasına gelen ailelerin aile

ilişkilerinin yeniden yapılandırılması sürecinde aynı zamanda çocuklarıyla ilgili yaşadıkları sorunların çözümü yönünde danışmanlık yapmak gibi hizmetler sunulmaktadır.

Boşanma sonrası başvuruda bulunan ailelere ise; boşanma sonrası tek ebeveynliğin getirdiği sorunlar ve çocuklarıyla ilişkilerinin düzenlenmesi konusunda çocuk odaklı danışmanlık yapılmaktadır. Bunlara ek olarak kişinin toplumda yeni konumuyla yer alması, yeni konuta ve yaşama uyum sağlayabilme, maddi sorunlar ile başa çıkabilme konularında danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı;

- Her bireye /aileye özel olarak,
- Aile ve bireylerin değerleri ve hassasiyetleri göz önünde tutularak,
- İhtiyaçları doğrultusunda sunulan,
- Görüşme (seans) sayısı ve sürelerinin bu ihtiyaçlar doğrultusunda şekillendiği,
- İhtiyaca göre görüşmelere çocuk, anne, baba gibi yakınların dahil edildiği,
- Danışanların gönüllü olmaları doğrultusunda devamı olan bir hizmettir.

Bu nedenle illerde danışmanlarımız tarafından sunulan danışmanlık hizmeti boyunca gerçekleştirilen görüşme (seans) sayıları ve süreleri, kapsamı değişiklik gösterebilmektedir.

Aile Danışmanlığı ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetinden faydalanan kişilere verilen danışmanlık hizmetinin değerlendirilmesi ve eksikliklerin belirlenmesi amacıyla 2017 yılında "Boşanma Süreci Danışmanlığı Hizmetinin Analizi ve Değerlendirilmesi Projesi" yapılmıştır. Söz konusu projede Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmeti alan 996 danışan ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda danışanların, hizmetten memnun kaldıkları, hizmetin hem kendilerine hem de ailelerine faydalı olduğunu belirttikleri özellikle sağlıklı iletişim becerisi konusunda destek aldıkları belirlenmiştir.

Unutmayalım; her aile farklı bir sistem ve kendi içinde özeldir. Bu nedenle yaşantılarımızı ve sorunlarımızı diğer aileler ile kıyaslamak doğru değildir. Sorunlarınızın çözümünde geç kalmadan aile danışmanlığı hizmeti veren bir merkeze başvurmanız önemlidir.